

foreign returns bij dit soort onderzoek zo gering is. Bij de vleermuizen is het nog steeds niet hoger dan 1 à 2 % van het aantal geringde dieren. Wij zijn van plan dit percentage in de komende zomers zo-

veel mogelijk op te voeren door de dieren zelf te gaan zoeken en we blijven ons aanbevelen houden voor alle berichten die ons daarbij kunnen leiden.

Litteratuur.

- Bels, L. Fifteen years of Bat banding in the Netherlands. Publ. van het Nat. Hist. Gen. in Limburg, reeks V, 1952.
 Heerdt, P. F. v. en J. W. Sluiter. The results of Bat banding in the Netherlands in 1952 and 1953. Natuurhist. Maandblad 42e Jrg. no 11, 1953.
 Heerdt, P. F. v. en J. W. Sluiter. The results of Bat banding in the Netherlands in 1954. Natuurhist. Maandblad 43e Jrg. no 12, 1954.
 Sluiter, J. W. en P. F. van Heerdt. Het voorkomen van de Vale vleermuis in Nederland. De Levende Natuur, 57e Jrg. no 4, 1954.

NIEUWE PLANTENSOORTEN EN -VORMEN IN NEDERLAND GEVONDEN IN 1953

S. J. VAN OOSTSTROOM en TH. J. REICHGELT.

Dryopteris filix-mas (L.) Schott monstr. *crinata* (Moore) Van Ooststr. Wasse-naar, Voorlinden, in bos aan de binnen-duinrand, aan de rand van een greppel (J. J. Barkman).

Top van het blad een of meer malen gevorkt en gekroesd; alle segmenten van het blad aan de top gekroesd en vaak ook gevorkt. Planten met dergelijke bladen worden ook wel gekweekt.

Acnida tamariscina (Nutt.) Wood. Tilburg, bij wolfabriek (Prof. Dr S. E. de Jongh, J. H. Kern, S. J. van Ooststroom en Th. J. Reichgelt).

Deze tot de Amaranthaceae behorende soort is afkomstig uit het centrale deel van de Verenigde Staten. Het geslacht *Acnida*, waarvan tot nu toe geen adventieve vertegenwoordigers bij ons werden aangetroffen, verschilt van *Amaranthus*, waarmede het een grote overeenkomst vertoont, doordat het tweehuizig is, terwijl bovendien bij de vrouwelijke bloemen het bloemdek ontbreekt.

Rosa coriifolia Fr. Vlieland, duinen (S. J. van Ooststroom; M. T. Jansen).

Deze soort, die door beide vindsters onafhankelijk van elkaar op Vlieland werd verzameld, is nauw verwant met *R. canina* L. en *R. dumetorum* Thuill. doch verschilt van deze twee o.a. door de op de bottel lang blijvende, afstaande kelk en de veel dichtere beharing van de bladen. Door deze beharing vertoont zij overeenkomst met *R. tomentosa* Sm. Bij de laatste soort zijn echter aan de onderzijde van de blaadjes bijna steeds klieren aanwezig, die bij *R. coriifolia* ontbreken. Ook zijn de bloemen bij *R. tomentosa* langer gesteeld.

R. coriifolia komt voor door het grootste deel van Europa en is ook uit West-Azië bekend.

Hedysarum coronarium L. Oost Souburg (D. J. de Visser).

Deze in het westelijk Middellandse-Zeegebied voorkomende soort met fraai rode bloemen en fijn gestekelde, in

leden uiteenvallende peulen werd gevonden in een preiveld. Het gebruikte preizaad bleek afkomstig te zijn uit Italië.

Lotus uliginosus Schkuhr, met gele bloemen met een rode vlag. Anlo, Dr. (exc. Kon. Ned. Botanische Ver.); id., met zwavelgele bloemen met oranjevleugel. Tinaarlo, Dr. (idem).

Trifolium dubium Sibth. f. *pseudopenatum* (Hegi) Van Ooststr. Leiden (Prof. Dr S. E. de Jongh).

Deze vorm wijkt af van de normale door het 2-3-delige of uit 3 blaadjes bestaande eindblaadje; de bladen lijken in het laatste geval geveerd en 5-talig.

Gaultheria shallon Pursh. Wassenaar, Voorlinden (S. J. van Ooststroom).

Deze uit westelijk N.-Amerika afkomstige en tot de Ericaceae behorende kleine heester, die bij ons als sierplant gekweekt wordt, werd in min of meer verwilderde staat aangetroffen op het buiten Voorlinden.

Capsicum annum L. Woerden, op ruderaire plek (E. E. van der Voo).

De zg. Spaanse peper, oorspronkelijk wel uit tropisch Amerika afkomstig, wordt bij ons in vele rassen gekweekt.

Salvia glutinosa L. Arnhem, Waterberg (Prof. Dr J. J. G. Prick).

Een geelbloeiende *Salvia*, afkomstig uit de gebergten van M.- en Z.-Europa en oostelijk voorkomende tot in de Himalaya. De plant is waarschijnlijk verwilderd uit de in de nabijheid liggende kruidtuin van het Openluchtmuseum.

Diervilla lonicera Mill. Heino, Ov., wegrand (exc. Kon. Ned. Botanische Ver.).

Een uit N.-Amerika afkomstige sierheester, die langs een wegrand bij Heino in een grote groep volkomen verwilderd voorkomt.

Bidens connatus Mühlenb. var. *anomalus*

Farwell. Schiedam, aan de Nieuwe Maas, 1938 (W. Vervoort); Leiden, wallekant Rapenburg, 1947 (S. J. van Ooststroom); Ankeveen (J. Heimans en R. Peelen).

Terwijl bij de typische vorm van deze soort de stekeltjes op de naalden als weerhaakjes naar achteren zijn gericht, staan ze bij deze var. naar voren. Evenals de typische vorm is de var. afkomstig uit Noord-Amerika.

Bidens subalternans DC. var. *simulans* Sherff. Tilburg, bij wolfabriek (Prof. Dr S. E. de Jongh, J. H. Kern, S. J. van Ooststroom).

Bidens subalternans DC. var. *unipinnatus* Sherff. Tilburg, bij wolfabriek (idem). Bij typische exemplaren van de soort zijn de bladen min of meer dubbel-geveerd met lancetvormige slippes; bij var. *simulans* zijn ze eveneens dubbel-geveerd, doch de slippes zijn bijna lijnvormig; bij var. *unipinnatus* daarentegen zijn ze enkel- of aan de voet dubbel-geveerd met eironde tot lancetvormige slippes. *B. subalternans* en de genoemde variëteiten zijn afkomstig uit Zuid-Amerika.

Potamogeton natans L. × *zizii* Roth (*P. × crassifolius* Fryer). Bij het Zuidlaardermeer (exc. Kon. Ned. Botanische Ver.).

Deze steriele bastaard, die het midden houdt tussen de beide stamouders, werd samen met deze aangetroffen in een sloot aan de oostzijde van het Zuidlaardermeer. Zij werd het eerst beschreven uit Engeland en werd later misschien ook nog in Beieren gevonden. Zie ook Acta Botanica Neerlandica 3, 1954, p. 398.

Ornithogalum prasandrum Griseb. Noordwijk, binnenduinrand bij Puikenduin (J. H. Kern en S. J. van Ooststroom).

Deze soort, afkomstig uit het oostelijk deel van het Middellandse Zeegebied, gelijkt zeer veel op *O. nutans* L., doch is onmiddellijk van deze laatste te onderscheiden door de priemvormige helmleden van de buitenste krans; deze zijn bij *O. nutans* bloembladachtig verbreed.

Uvularia grandiflora Sm. Warmond, bos van het „Huys te Warmont”, 1951 (Chr. G. van Leeuwen).

Een uit midden en oostelijk Noord-Amerika afkomstige verwilderde, tot de Liliaceae behorende sierplant.

Juncus conglomeratus L. var. *subuliflorus* (Drej.) A. et G. Lomanskamp bij Dene-kamp, 1952 (S. J. van Ooststroom).

Verschilt van de typische vorm door de wijdvertakte bloeiwijze.

Leiden, October 1954.

Rijksherbarium, Nonnensteeg 1.

NIEUWE VONDSTEN VAN ZELDZAME PLANTEN IN NEDERLAND IN 1953

S. J. VAN OOSTSTROOM EN TH. J. REICHGELT.

Evenals in de vorige lijsten zijn ook nu weer enige merkwaardige vindplaatsen van minder zeldzame soorten opgenomen.

Voor de namen van de vinders zijn de volgende afkortingen gebruikt: (B.) voor Dr D. Bakker te Ens, N.O.P.; (de J.) voor Prof. Dr S. E. de Jongh te Leiden; (M. T. J.) voor M. T. Jansen te Veenendaal; (K.) voor J. H. Kern te Leiden; (v. O.) voor Dr S. J. van Ooststroom te Oegstgeest; (v. d. P.) voor D. T. E. van der Ploeg te Akkerwoude, Fr.; (R.) voor Th. J. Reichgelt te Leiden; (T.) voor R. Tolman te Soest; (Unio) voor Excursie Kon. Ned. Botanische Ver.; (de V.) voor A. de Visser te St.-Laurens, Zeel.; (v. d. V.) voor E. E. van der Voo te Woerden; (W.) voor Dr V. Westhoff te Driebergen. Al deze vinders en ook vele anderen, die medewerkten aan de totstandkoming van deze lijst betuigen wij onze hartelijke dank. Opgaven betreffende vondsten van nieuwe en zeldzame planten in 1954 zullen wij wederom gaarne ontvangen aan ons adres: Rijksherbarium, Nonnensteeg 1, Leiden. Zendingen van belangrijke vondsten worden door ons ook zeer op prijs gesteld.

Equisetum arvense L. × *fluviatile* L. (*E. × litorale* Kühlew.). Heino, Ov. (Unio); Aalten (de J.).

Equisetum sylvaticum L. Rechterense veld, Ov. (B.).

Botrychium lunaria (L.) Sw. Oostvoorne (C. van Konijnendijk); Rockanje (Bryol. exc. K.N.N.V.).

Asplenium adiantum-nigrum L. Gouda, grachtkant (H. Gaasenbeek).

Cystopteris filix-fragilis (L.) Borb. Wijhe, muur slotgracht van kasteel De Gelder (Unio).

Dryopteris oreopteris (Ehrh.) Maxon. Ackingerzand bij Appelscha, Fr. (B. en W.).

Matteuccia struthiopteris (L.) Todaro. Windesheim, Ov., bos bij Huis Windesheim, verwilderd (Unio).

Phanerophlebia falcata (L.f.) Copeland. Gouda, grachtkant (H. Gaasenbeek).

Phyllitis scolopendrium (L.) Newm. Dordrecht, wallekant (v. O.); Oostvoorne (C. van Konijnendijk); Zierikzee, op muur (de V.).

Quercus robur L., bontbladig. Linschoten, Linschoterbos (v. d. V.).